

THE FIRST GENERAL EPISTLE OF PETER

¹ Shíí Peter, Jesus Christ binal'a'á nshlíni, nnée nanidí' daanlijgo iłts'á'yú Póntus, Galátia, Cappadócia, Asia, ła'íí Bithýnia daagolzeeyú odaagohesle'ihíi bich'j' k'e'eshchii, ² Nohwií, Bik'ehgo'ihí'nań nohwitaa dabíntsé nohwídaagołsigo hanohwiheznil, ła'íí Holy Spirit hadaanohwidezlaago, Jesus Christ bikísk'eh áadaanoht'eego, ła'íí bidil bee nohwik'í daidlta' doleełgo hanohwiheznil: Bik'ehgo'ihí'nań biłgoch'oba'íí ła'íí bits'á'dí' iłch'j'gont'éehíí dayúwehégo bee nohwá ígohigháh le'. ³ Bik'ehgo'ihí'nań, Jesus Christ nohweBik'ehn biTaa, ba'ihégosí le', án biłgoch'oba'íí an'odaazliiníí bee Jesus Christ daztsąądí' naadiiidzaahíí biláhyú áníidégo nádaagosiidlíj, áík'ehgo yaaká'yú gózhóóníí ndaahóndlíihíí doo nohwits'á' bech'ígowáh dago biká daadéet'jih. ⁴ Bik'ehgo'ihí'nań bits'á'dí' daanohwíyéé doleełi, doo da'ílíí hileeh dahi, doo hichqoh dahi, doo bech'ígonáh dahi, yaaká'yú nohwá nano'níí, ⁵ Nohwi'odla' golíjhíí bighä Bik'ehgo'ihí'nań binawod bee nlt'éego nohwiniądék'j, hasdáhiikáhíí ąał ławzaazhí', áí nohwá iłch'j'ilzaago nnágodzaago ch'í'nah áadolniil. ⁶ Áí bighä, k'adíí dét'jhézhj' iłtah at'éego nanohwi'dintaahgo nohwiniidaagonlt'éé lék'e ndi dázhó nohwil daagozhóó: ⁷ Nanohwi'dintaahíí bee nohwí'odla' nldzil shjhíí nabí'dintaah;

óodo kq' bee bitádil'eeł, óodo da'ílíí hileeh, áídá' nohwí'odla'íí óodo bitisgo iljjí; áík'ehgo nohwí'odla' nldzil bígóziyúgo, Jesus Christ nádzáágo nohwa'ihéndzígo, daanohwidnlsígo, ɬa'íí nohwits'á'idindláád doleel: ⁸ Christ doo hwahá daaholtséh da ndi nohwił daanzhqö; k'adíí án doo daah'íí da ndi daahohdläqö nohwił daagozhqö, nohwił gozhóóníí doo hagot'éego baa na'goñi' dago yaaká'yú idindláádíí k'a'at'éé: ⁹ Dayúweh nohwí'odla' bee nasozijjyúgo nohwiyi'siziiníí hasdakáh. ¹⁰ Áí hasdách'igháhií bee Bik'ehgo'ihí'nań nohwaa ch'oba' doleelíí, dabíí binkááyú nada'iziidi n'íí yaa nadaagosní'; áí hasdách'igháhií yiká na'ódaadiłkid, ɬa'íí dázhó yídaagołsíjih hádaat'íjigo nadaayilkaah lék'e: ¹¹ Bik'ehgo'ihí'nań binkááyú nada'iziidi n'íí Christ biSpirit daayigoyilíni dabíntsédá' Christ biniigodilne'íí yaa nagosní', ɬa'íí bikédí'go bits'á'idindláádíí aldó' yaa nagosní', áík'ehgo hagot'éego ágodoníiɬíí, ɬa'íí da'os'ah ágodoníiɬíí yiká na'ódaadiłkid lék'e. ¹² Holy Spirit yaa nagosní' n'íí, doo áí goldohíí biyi' ánágot'íjil da doleełgo, áídá' díí goldohíí biyi' ágoñe' doleełgo Bik'ehgo'ihí'nań binkááyú nada'iziidi n'íí bich'í' ch'í'nah ágolzaa, áík'ehgo k'adíí da'áí bee nohwił na'goñi', nnée Holy Spirit yaaká'dí' nkenɬa'íí biláhyú yati' baa gozhóni yee nohwich'í' yádaalтиíí, da'áí yee nohwił nanádaagolní', áí Bik'ehgo'ihí'nań binal'a'a yaaká'yú daagolínií yídaagołsíjihgo hádaat'íj. ¹³ Áí bighq nohwini' ɬadaahłe', ídaa daagonohdzäq le', Jesus Christ nádzáágo Bik'ehgo'ihí'nań biłgoch'oba'íí nohwiyéé doleelíí dängont'i'zhí'

ndaahołíí; **14** Chagháshé da'dits'agíí k'ehgo ádaanoht'ee le', Bik'ehgo'ihi'nań doo hwahá bidaagonołsijíh dadá' nchq'íí zhá hádaah'tíjí n'íí doo dayúweh be'ádaanoht'ee da le': **15** Áídá' Bik'ehgo'ihi'nań, nohwich'íjí ánniidíí, godilzijhgo at'éehíí k'ehgo nohwíí aldó' nohwí'at'e'íí dawa bee daagodinołsí le'; **16** Gáñíigo bek'e'eshchijíhíí bighá, Shíí dilzinihíí nshkíjí; áík'ehgo nohwíí aldó' daagodinołsí le'. **17** Bik'ehgo'ihi'nań doo hadíí yik'izhíjí at'éego da, nñee daantíjgee hagot'éego ádáát'íjí yee yántaago'a', án nohwíTaa daabiłdohniigo nádaahohkqáhyú bédałdzidgo daadinołsí le', ni'gosdzán biká' daagonohlídá': **18** Díí bidaagonołsí le', doo áníidá' daanohwitaa n'íí bi'at'e' nohwíł ch'ídaiz'aq n'íí doo nt'e da, áídá' áí biyi'dí nanánohwí'dihezñii, Béshkigai ła'íí óodo da'ílíí hileehi doo bee nanánohwí'dihezñii da; **19** Áídá' Christ bidił łań ílini bee, án dibekíí bizhaazhé doo baa dahgoz'áni da, doo hayú baa daats'idiłhił dahíí k'a'at'éego nlíjí: **20** Áń ni'gosdzán doo hwahá nnit'aa dadá' habi'doltíjí, áík'ehgo da'iké'yú ngonyáágee nohwá ch'í'nah alzaa, **21** Christ biláhyú Bik'ehgo'ihi'nań daahohdląq; Christ daztsaqdí' Bik'ehgo'ihi'nań naadiidzaago ábíílaa, ła'íí bee bits'á'ídindláádíí baidin'qáá, áík'ehgo Bik'ehgo'ihi'nań daahohdląqgo bits'á'dí' nl't'éehíí ndaahołíí doleeł. **22** Doo daazhógo da, áídá' da'aníigo nohwik'isyú nohwíł daanzhóq doleełgo Holy Spirit biláhyú da'anii ágot'eehíí bikísk'eh ádaanoht'eehíí bee nohwiyi'siziiníí nzhq'ogó ádaahłaa, áík'ehgo nohwijíídi' dázhó ɬíł daanohjóq le': **23** Da'ílíí hileehi doo bee áníidégo

nádaagosohdljjí da, áídá' doo da'ílíí hileeh dahí bee nádaagosohdljjí, Bik'ehgo'ihi'naán biyati' hináhi la'íí dahazhíj' begoldohi bee nádaagosohdljjí. ²⁴ Nnēe dawa t'oh k'ehgo áadaat'ee, la'íí nnēe zhinéégo ízisgo ágot'eehíí ch'il dénzhonéhíí k'ehgo áadaat'ee. Tłohíí daanihné, la'íí ch'il dánzhonéhíí n'íí nanihidéh: ²⁵ Áídá' nohweBik'ehná biyati' dahazhíj' begoldohi at'éé. Díí yati'íí bee nohwich'íj' yáná'itihíí, yati' baa gozhóni at'éé.

2

¹ Da'oh'ni'íí, nadaahch'aahíí, nzhóni áadaadoł'iiníí, la' bíyééhíí ídáhádaah't'iiníí, la'íí nchq'go yáadaaltííí dawa k'ihzhíj' ndaagodinoh'aahgo, ² Mé' áníi gozlíni ibe' yídjh daanlijíhíí k'ehgo, Bik'ehgo'ihi'naán biyati', ibe' nlt'ehi, bídjh daanohljjí, bee daanołseeł doleekhíí bighaq: ³ NohweBik'ehná bilgoch'oba'íí ilk'idá' daasolihgo. ⁴ Ání bich'íj' nnokhákáh, ání tséé hináahíí k'ehgo nljjí, nnēe doo hádaabit'íjí da ndi láń íljjígo Bik'ehgo'ihi'naán habilitjjí. ⁵ Nohwií ałdó' tséé hináhi daanohljjíhíí k'ehgo kíh godiyini doo hit'íjí dahíí nohwee ágólne', okaqh yedaabik'ehíí daadilzini daahleehgo, Bik'ehgo'ihi'naán baa hi'ñiiłhíí k'ehba'ihédaanhsgo daahohkqaqh, áí Jesus Christ biláhyú Bik'ehgo'ihi'naán bíł dábik'eh. ⁶ Bik'ehgo'ihi'naán biyati' bek'e'eshchiiníí biyi' gáníí, Isaq, Siongee hágon'ágágee tséé dantsé si'aaníí nnish'aah, láń íljjígo haltíni, áí tsééhíí Christ nljjí: áík'ehgo dahadíí bosqlaqdíí doo hant'é yik'e ídaayándzjí da doleel, nii. ⁷ Áí bighaq áí daahohdlaaníí nohwich'íj' láń íljjí: áídá'

doo da'odlaq̄a dahíí bich'ígo tséé k̄ih ádaagole'íí
yó'odaisne'i n'íí hágon'áágee dantsé si'aaníí silij,
⁸ Doo da'odlaq̄a dahíí yséé bigh̄a nach'igeehií, tséé
ts'iztałgo nach'ikaadíí silij, Bik'ehgo'ihí'nań biyati'
doo daach'idits'ag dahíí bigh̄a nach'iniidéh;
díí yee bángon'qahi ádaach'it'ee. ⁹ Áídá'
Bik'ehgo'ihí'nań, godilhiłdí' dabíí bits'á'dí'
díyat'éego idindláádzhi' nohwiká ánñiidií,
ízisgo ye'at'ééhíí ch'ínah áadaanołs̄ doleelhíí
bigh̄a nohwíí daałinolt'íjíí hanohwi'dihesñilhi
áadaanoht'ee; nadaant'án okaq̄h yedaabik'ehíí
daanohlii, nohwinant'a' dałá'ahíí daanohliigo
daagodinołsini, Bik'ehgo'ihí'nań bíyéé daanohlii:
¹⁰ Łahn doo Bik'ehgo'ihí'nań bíyééhíí daanohlii da,
n'íí k'adíí bíyéé daanohlii: łahn Bik'ehgo'ihí'nań
doo nohwaa ch'oba' da, n'íí k'adíí nohwaa
ch'oba'. ¹¹ Shil daanohshóni, díí ni'gosdzáń
biká'zhí' nanidí' nakaihíí la'íí dét'jhézhí' kú
nakaihíí k'ehgo daanohliigo, náadaanohwoshkäąh,
nohwits'í bich'í' zhinéego ncho'í zhá hádaah'tiiníí
bits'á'zhí' áadaanoht'ee, nohwijíí yuñe' nlt'éhihíí
ncho'íí bich'í' nagonkaad; ¹² Doo Jews daanlii
dahíí binadzahgee nohwí'at'e' nlt'éego áadaanołs̄:
áík'ehgo doo bik'ehyú ánáadaah'tíjíí daayo'íjgo
nohwida'iltah ndi nlt'éego ánáadaah'tíjíí daayo'íjgo
Bik'ehgo'ihí'nań ya'ihédaanzı' doleeł, án baa
nyáahíí bijii. ¹³ NohweBik'ehn bíyéé daanohliihíí
bigh̄a nqee yenagos'aaníí dawa bikisk'eh
áadaanoht'ee: ízisgo nant'án, án ízisgo at'éhi nljigo
daadohts'ag; ¹⁴ Nant'ánchań daanliiníí ałdó'
daadohts'ag, áí doo bik'ehyú ánáadaat'íjíí dahíí
biniidaagodilne'go, la'íí dábik'ehyú ánáadaat'íjíí

nłt'éego ánádaah't'ijł daayiłniigo ízisgo nant'án nohwich'j' yiłaa. ¹⁵ Díí Bik'ehgo'ihi'nań nohwá hát'ijł, dábik'ehyú áadaah't'iiníi bee nñee doo daagoyáq dahíí, nt'é yaa yádaalти'ií doo yídaagolsı́ dahíí, doo nt'é daanii dago áadaahłe': ¹⁶ Jews bich'j' begoz'aaníi doo dayúweh bi'sna' daanohłijł da; da'ágát'éé ndi dawa nohwá bił ch'í'otaqahií doo nohwincho'ií bił yaa nadaasoltsooz da, áídá' Bik'ehgo'ihi'nań bánada'ohsiidií daanohłijgo daahinohłaa. ¹⁷ Nñee dawa daadinołsı́ le'. Odlą' bee nohwik'isyú daanliiníi nohwił daanzhoq le'. Bik'ehgo'ihi'nań daadinołsigo bédaałdzid le'. Ízisgo nant'anhií daadinołsı́ le'. ¹⁸ Nada'ohsiidií, nohwinant'a' daanliiníi dawa bee daadinołsigo daadohts'ag; daanzhooníi ła'íi doo hago áadaat'ijł dahíí doo áí zhá da, áídá' hadaashkeehíi ałdó' daadohts'ag. ¹⁹ Bik'ehgo'ihi'nań binadzahgee nłt'éego ách'ídzaago ídégoch'ilziyúgo, áídá' doo nchq'go ách'ídzaa da ndi koniigodilñe'go nye'i ch'idits'ago bidag ách'ít'éeyúgo, Bik'ehgo'ihi'nań binadzahgee dábik'ehyú ách'ít'éé. ²⁰ Nchq'go ádaahdzaahií bighä nohwiniigodelzaahíi bidag áadaanoht'eeyúgo, ya' áí Bik'ehgo'ihi'nań bił nzhqoq nee? Dah. Áídá' dábik'ehyú áadaah't'ijł ndi nohwiniigodelzaago bidag áadaanoht'eeyúgohłijł, áí Bik'ehgo'ihi'nań bił nzhqoq. ²¹ Ágát'éego nohwiniidaagonłt'éehíi bighä Bik'ehgo'ihi'nań nohwich'j' ánñiid: Christ nohwá biniigodelzaa, áík'ehgo shedaanołt'ee le', nohwilñii: ²² Án doo nchq'go adzaa da, nach'aago yá'iti'ií doo bizé'dí' diits'ag da: ²³ Án nñee yati' bee daabokáał ndi bíí doo t'qazhłj' yati' yee okáał da: án biniigodelzaa ndi

goyéégo nohwich'í' godish'aah doo ɳii da; ndihíí Bik'ehgo'ihí'ɳań dábik'ehgo aayaaltı'ihií yaa ídet'qą́ lék'e: ²⁴ Ání nohwinchö'íí dabíí bits'í ída'áyiidlaago tsj'ílña'áhi yiká' daztsaq, néé nohwinchö'íí bich'í' dasiitsqądá' dábik'ehyú ágot'eehií bich'í' daahin'ɳaa doleelhíí bighä: nohwá habi'doltsazií bighä nohwinchö'íí bits'á'zhí' nádaahdzii. ²⁵ Dibeljíí ch'a'onałsáqhíí k'ehgo ádaanoht'ee ni'; k'adíí t'aqazhí' dibeljíí Nanyoodihí baa nánohkai, ání Christ nlíjgo nohwiyi'siziiníí Yínádéz'iinií nlíj.

3

¹ Da'ágát'éégo isdzáné daanohkíni, nohwiká' daadohts'ag; áík'ehgo Bik'ehgo'ihí'ɳań biyati' doo yikísk'eh ádaat'ee dayúgo, doo nt'é daabíldohñii da ndi, nlt'éégo ádaanoht'eehií bee da'odląq daaleehgo daahonołbíjj doleel; ² Nlt'éégo ánáadaht'íj Igó ɬa'íí Bik'ehgo'ihí'ɳań daadinołsigo daayo'íjhíí bighä da'odląq daaleeh. ³ Doo nohwiká'yú zhá ídaadolzhöq da, daazhógo nel'íjhíí bighä doo nohwitsizíl iłtah at'éégo daashbizoph da le', ɬa'íí dawahá óodo ádaaszaahíí doo nohwaa dahnaznilgo da, ɬa'íí diyágé ɬán ílíníí doo nohwik'isilaago da: ⁴ Áídá' nohwijíí yune' nlt'éégo ágot'eehií bee dénzhonégo ádaahké', nohwijíí yune' isht'edaagodnt'éégo, ɬa'íí dant'éheego be'ádaanoht'eego, áí be'ídaadołzhooníí doo da'ílíí daaleeh dahi, ɬa'íí Bik'ehgo'ihí'ɳań binadzahgee ɬán ílíní. ⁵ Da'ágát'éégo doo áníidá' isdzáné daagodnłsiníí Bik'ehgo'ihí'ɳań yaa da'olíhíí ídaadilzhöq lék'e, biká' daidits'ago: ⁶ Sarah ágát'éégo Abraham yidits'ag lék'e, shinant'a'

yil̄niigo: da'osodląqdhíí bighä áń bich'eke'yú k'ehgo daasolij̄, nłt'éego ádaanoht'eeeyúgo, la'íí doo nt'é bik'e nadaałyiz dayúgo. ⁷ Da'ágát'éego nn̄ee daanohlk̄ni, nohwí'aa baa natsídaahkeesgo bił daagonohlk̄i, bits'í doo nłdzil dahíí bighä daadinołs̄i, Bik'ehgo'ihi'nań bilgoch'oba'íí nohwí'ihi'na' nohwá ágoksinií da'ánohla nohwíyéehíí bighä; áík'ehgo da'ohkqąghgee doo nohwich'í nagontłog da. ⁸ Da'iké'yú goz'aaníí, daanohwigha nohwinatsekees dała'a ádaanołs̄i, laa daach'ohba' le', odlą' bee ilk'isyú daanohlk̄igo lił daanohj̄o le', nohwijíídi' nohwil̄ daagoch'oba' le', k'edaanohs̄i le': ⁹ La' doo bik'ehyú ádaanohwizlaa dayúgo doo iké'déñá ágánádaahdle' da, daanohwóch'iid lék'eyúgo doo t'qazhí' daahóhch'iid da: áídá' gozhóóníí bá hádaaht'íi; díí bighä Bik'ehgo'ihi'nań nohwich'í' ánn̄iid bidaagonołs̄i, la'íí áí bee gozhóóníí nohwíyéé doleeł. ¹⁰ Hadíń ihi'nań bił nzhooníí, la'íí nłt'éego bíyołkaał hat'íiníí, áń doo nchq'go yalти' da le', doo lé'ilchoo da le': ¹¹ Áń nchq'íí yits'á'zhí' anne'go nłt'éehíí ye'at'íi le'; ilch'í'gont'éehíí yiká hár'íigo nłdzilgo yikádez'íi le'. ¹² NohweBik'ehn̄ nn̄ee dábik'ehyú ádaat'eehíí yik'idéz'íi, áí bi'okqąghíí yíyésts'aq: áídá' nn̄ee doo bik'ehyú ánaadaat'íi dahíí yits'á'zhí'go dahnot'aał. ¹³ Nłt'éego ádaanoht'eedá', hadíńsha' nohwini'dilñíh? ¹⁴ Dánzhqoqgo zhä ágot'eehíí bighä nohwiniidaagonłt'éé ndi, nohwá gózhóó doo: nn̄ee nohwik'edaanñiihíí doo bédalałdzid da, doo nohwil̄ nadaagontłog da le'; ¹⁵ Áídá' nohwewBik'ehn̄, Bik'ehgo'ihi'nań nl̄iigo, nohwijíí yuñe' daadinołs̄i le': nłt'éehíí nohwádžhyú

goz'aaníí nohwijíí biyi' yuñe' nda'ołííhíí nnée
 la' yighä nanohwídíłkidýúgo, hagot'éégo bich'jí'
 hahdziihíí t'ah bíntsé bídaagonołsi le', tąądégó
 la'íí daadinołsigo baa nadaagołni' le': **16** Nłt'éégo
 ánáadaht'jíłgo ídëdaagososjíłgo, Christ biláhyú
 nohwíat'e' nłt'éé ndi léda'ílchoogo nchq'go
 ánáadaat'jíł daanohwiłhíí ídaa yádaandži
 doleeł. **17** Bik'ehgo'ihí'nań bik'ehgoyúgo
 nłt'éégo ánáadaht'jíł ndi nohwiniidaagonłt'ééhíí
 dábik'eh, áidá' nchq'go ánáadaht'jíł zhiñééhíí
 bighä nohwiniidaagonłt'ééyúgohíí doo nzhq'go
 da. **18** Christ dałahńdi nohwinchq'híí bighä
 biniigodelzaa, áń dábik'ehyú át'ééhíí doo bik'ehyú
 ádaat'ee dahíí yá biniigodelzaa, Bik'ehgo'ihí'nań
 yaa nnohwiniłhíí bighä, bits'í zhá zesdji, áidá'
 biyi'sizíni doo zesdji da, áí bee naadiidzaa:
19 Áí bee spirits ha'áshijeedyú nyáágo yich'jí'
 yałti'; **20** Áí spirits- híí doo ánífidá' dabízhä
 daabik'eh ndi Bik'ehgo'ihí'nań bágoho'aał lék'e;
 Noah hinaadá' tsina'eełíí áile'dá' tsina'eełíí
 biyi' tsebií hilt'eego zhá hasdákai, tú biláhyú.
21 Áí túhíí tú bee baptize ánohwí'delzaago
 Jesus Christ daztsąądí' naadiidzaahíí biláhyú
 hasdáhiikaihíí bee nohwíł ch'íñah ágolzaa,
 (baptism doo koká' chiníí naił'eełgo ágolzee da,
 áidá' Bik'ehgo'ihí'nań binadzahgee dábik'ehyú
 ách'ít'éégo ídégoch'iłsigo ágolzee.) **22** Christ yaaká'yú
 onádzaago Bik'ehgo'ihí'nań bigan dihe'nazhiñéégo
 dahsdaa; Bik'ehgo'ihí'nań binal'a'a yaaká'yú
 daagolíiníí, la'íí yedaabik'ehíí, la'íí spirits
 binawodíí dawa daabidits'ago ádaabi'deszaa.

4

¹ Christ bits'í bee nohwá biniigodelzaahíí k'ehgo nohwíí ałdó' binatsekeesíí k'a'at'éego nohwinatsekeesíí áadaahle'go nohwíí ałdó' bá nohwiniigodilne'go dábik'eh: hadíí bits'í bee biniigodelzaahíí nchq'íí yits'á' nýáá; ² Áik'ehgo neheṇa'zhí' kots'í zhinééego nchq'i ánádaat'ijíí doo yaa biini' da, áídá' Bik'ehgo'ihí'nań hár'íí zhá ánát'ijíłgo yaa biini' doleeł. ³ Bik'ehgo'ihí'nań doo daayokqáh dahíí bił daanzhqogo ánádaat'ijíí k'ehgo ánádaahiit'ijíł n'íí ąął bech'ígoyáá; dííñko be'ánádaahiit'ijíł ni': nchq'íí doo bich'i' t'ąązhi' áadaant'ee da ni', nohwits'í zhinééego nchq'íí zhá hádaahiit'ijíł ni', nohwíł nádaagodeyis ni', da'iidląągo daagodnlch'aad ni', da'iidląągo nohwíł daagonedlji' ni', la'íí da'ílinéhíí daahohiikqáh ni': ⁴ Bił nchq'go ánádaaht'ijíł n'íí, k'adíí nchq'go ánádaat'ijílyú doo bił aanáhkeel dahíí bigħaq nohwída'iltaħ: ⁵ Bik'ehgo'ihí'nań, nñee daahiṇaahíí hik'e nanezna'íí biłgo iłk'idá' yaa yałti'go siziiníí, binááł áí nñeeħíí ánádaat'ijíł n'íí dabíí ídaa nadaagolni' doleeł. ⁶ Nñee nanezna' n'íí t'ah daahiṇaadá' nt'é bigħaq yati' baa gozhóni bee bich'i' ya'ííti'? Yati' baa gozhóni daayodlaqgo biyi'siziiníí Bik'ehgo'ihí'nań yił daadoleeħħíí bigħaq, dabíntsédá' góyéego bándaagost'ąąq ndi. ⁷ Ágot'eeħíí dawa k'ad bengonáh: áí bigħaq nohwini' daagoljígo, ídaa daagonohdzaqago da'ohkqáh le'. ⁸ Dííñko itisgo begoz'áni, dázhó ɻił daanohjøq le': ił'ijóóníí nohwitah begoz'ąąyúgo, la' ni'iłsiih ndi nohwíłijóóníí áí bee bił ya'istsooz. ⁹ Ildeñáágħo hasta' nahkáh, doo bik'e daashoħlch'iigo

da. ¹⁰ Nqee bána'iziidíí nt'é bíyééhíí yá yinádéz'íigo yita'iniihíí k'ehgo Bik'ehgo'ihi'naán biłgoch'oba'íí dała'á daanotügee nohwaa daiznélíí iltah ádaat'eehíí bee kił ch'odaahniih. ¹¹ Nqee la' yałti'yúgo, Bik'ehgo'ihi'naán bits'á'dííí zhá yee yałti' le'; nnee la' ich'oniiyúgo, Bik'ehgo'ihi'naán nl̄dzilgo ábılı̄sigo ich'onii le': Jesus Christ biláhyú Bik'ehgo'ihi'naán ba'ihégosj doleełgo, án dázhó ba'ihégosj le', la'íí dawa yebik'eh le', doo ngonel'aq dayú dahazhí'. Doleełgo at'éé. ¹² Shił daanohshóni, nohwí'odla' bee bígodzíjíhgo nanohwíntaahi nyé'i bee nohwich'í' godeyaayúgo, dilidgo nniihíí k'ehgo, doo nohwíl díyadaagot'ee da le', doo ágondzíjíyú bee shich'í' ágodzaa doo daanohsj da le': ¹³ Ndi Christ biniigodelzaagee nohwíi ałdó' itah daanohlíjhíí bighä nohwíl daagozhóó le'; áík'ehgo án bits'á'idindláádíí ch'í'nah alzaago dázhó nohwíl daagozhóó doleeł. ¹⁴ Christ bizhi'híí bighä nchö'go nohwaa yádaach'ílti'yúgo, nohwá gózhóni at'éé; Bik'ehgo'ihi'naán biSpirit, bee bits'á'idindláádíí, nohwiká'zhí' nl̄jíhíí bighä: nchö'go nohwaa yádaalтиíí Bik'ehgo'ihi'naán nchö'go yaa yádaalти', áídá' nohwich'í' zhinééego Bik'ehgo'ihi'naán dázhó ba'ihégosj. ¹⁵ Áídá' nohwiniidaagonłééyúgohíí, nnee nailtseedíí doo daanohlíjgo da le', in'íjhíí dagohíí nchö'go at'ííníí, dagohíí doo bidildoo dahíí nabinłk'ogíí ałdó' doo daanohlíjgo da le'. ¹⁶ Áídá' nnee la' Christ yodlaqhíí bighä biniigonłééyúgo doo yik'e ídaayándzj da le'; áídá' áí bighä Bik'ehgo'ihi'naán ya'ihénzj le'. ¹⁷ Bik'ehgo'ihi'naán nnee yándaago'aah doleełíí biká' ngonyáá, bichagháshéhíí dantsé

begodigháh: dantsé nohwegodeyaa lék'eyúgo, nñee Bik'ehgo'ihi'nań baa nlt'éego na'goníí doo yikísk'eh áadaat'ee dahíí hagot'éegoshaq' bendaagonáh doleeł? ¹⁸ Nñee dábik'ehyú áadaat'éhi nyeego hasdákai lék'eyúgo, áídá' nñee doo daagodnlsj dahíí la'íí nchq'go áadaat'iiníí hagoshq' áadaane'? ¹⁹ Áík'ehgo Bik'ehgo'ihi'nań hát'íigo biniidaagonlt'éehíí nzhqogó ánáadaat'íjgo biyi'siziiníí Bik'ehgo'ihi'nań yaa daide'aahgo binádaadéz'íj le', án dawa áyílaahií la'íí da'áñiyú átéhi nljj.

5

¹ Nohwitahyú ínashood yánaziiníí daanohlíni, nohwich'í yashti', shíí aldó' áí itah nshljj, Christ biniigodelzaahíí hish'íjgo baa nagoshnji', la'íí ízisgo at'éehíí ch'í'nah alne' doleełíí shíí itah nshljj doleeł; dííko náadaanohwoshkqäh:

² Ínashood daanliiníí, Bik'ehgo'ihi'nań bidibeliíí daanljígo bá da'dohné'go binádaadeh'íj, doo bidaanohwi'dindzo'go da, ndi hádaah'tíjgo; doo bestso bighq da, ndi nohwił daanzhóqhií bighq ánáadaah'tíj; ³ Ínashood Bik'ehgo'ihi'nań daanliiníí bedaanohwik'ehgo Bik'ehgo'ihi'nań nohwaa daidez'aaníí doo nant'án áadaadoł'íjgo binádaadeh'íj da, ndi nlt'éego áadaanoht'eego nohwedaal't'ee doleełhíí bighq. ⁴ Áík'ehgo Bik'ehgo'ihi'nań bidibeliíí Nanyoodíí itisgo at'éhi ch'í'nah silíjgo, yaaká'yú ch'ah hobíjhíí bits'á'idindláádíí, doo da'ílíí hileeh dahi, nohwaa dot'aał doleeł.

⁵ Da'ágát'éego áníí nahkaiyehíí, ínashood yánazíni daadinołsigo daadohts'ag le'. Daanohwigha ídaa

daagoch'iyolba'go daałidohts'ago lánada'ohsiid le': Bik'ehgo'ihí'nań nnée ídaa da'odlííhíí yits'á'zhíj' áyiłsí, áídá' biłgoch'oba'íí bee ídaa daagoch'iyolba'íí yich'odaanii. ⁶ Áík'ehgo ídaa daagoch'iyolba'go áadaadinołzjgo Bik'ehgo'ihí'nań binawodíí bitł'áahzhíj' ádaanoht'ee le', áídí' dabíí hát'íjgee hadag daanohwidolteeł: ⁷ Nohwich'íj' nasaagontłogíí dawa Bik'ehgo'ihí'nań baa daidenoh'aah; áń zhá nohwaa bił goyéé. ⁸ Nchq'go nohwich'íj' na'iziidií, ch'iidn nant'án, ndóicho áñíigo k'azhá iyáágo anal'isií k'ehgo nohwitahyú leehidáhíí bighä nohwinií daagolíí le', ídaa daagonohdzäq: ⁹ Nohwi'odla' nłdzilgo áń bidag ádaanoht'ee, odlä' bee nohwik'íiyú ni'gosdzáń biká' da'áík'ehgo goyéégo bich'íj' nasaagowaa bidaagonołsigo. ¹⁰ Bik'ehgo'ihí'nań, dawa bee nohwaa daach'oba'íí, dahazhíj' ízisgo ágot'éhi goz'qayú Christ Jesus biláhyú nohwich'íj' ánniid, áík'ehgo dét'jhézhíj' nohwiniidaagodilne'íí bikédí'go nłt'éégo hadaanohwidile', daanołdzilgo la'íí nohwinawod golíjgo doo t'qazhíj' nnádołhish dago áadaanohwile'. ¹¹ Áń doo ngonel'qä dayú dahazhíj' ízisgo at'ée le', dahot'éhé yebik'eh le'. Doleełgo at'ée. ¹² Silvánus, nohwik'isn begondlijidíí bígonsini shich'oniigo shíí da'ayáhágo nohwich'íj' k'e'shilchjíj' ni', Bik'ehgo'ihí'nań biłgoch'oba'íí da'at'éegee baa nohwil nagoshníj', nłdzilgo bee nasozijgo nohwidag yashti'. ¹³ Bábylongee ínashood ha'ánáłséhíí, Gozhóó, daanohwiłnii, danohwií Bik'ehgo'ihí'nań hanánohwihesnílhíí k'ehgo bíí ałdó' hanádaabides'nil; la'íí shiye' Márcus holzéhi ałdó', Gozhóó nohwiliłnii. ¹⁴ Łił daanohjøqogo

daagodinołsigo daałohts'qs le'. Christ Jesus bíyéé
daanohłiiníí iłch'j'gont'éehíí bee nohwich'j' goz'qą
le'. Doleełgo at'ée.

**The New Testament of our Lord and Saviour
Jesus Christ
New Testament in Apache, Western (US:apw:Apache,
Western)**

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Western Apache (Apache, Western)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012,Wycliffe Bible Translators. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Apache, Western

© 2012,Wycliffe Bible Translators. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 2 Aug 2022
22cab38e-86e0-5c5b-8972-5c0fa467c049